

Ką tai reiškia praktine prasme?

Turbūt klausia, ką galima padaryti siekiant uždrausti gyvūnų išnaudojimą?

Yra kai kas, kuo tu galėtum padėti.

Tu gali tapti veganu(-e). Dabar. Veganizmas reiškia, kad nevalgysi ar kitaip nenaudosiš gyvūninių produktų.

Buvimas veganu(-e) nėra vien tik mitybos pakeitimas; **tai moralinis ir politinis įsipareigojimas asmeniškai nepalaikyti gyvūnų išnaudojimo**, kreipiant dėmesį ne tik į maistą ir kitus produktus, bet ir į poelgius, pasirinkimus.

Kad padėtume gyvūnams, mes visi jau nuo šios minutės galime tapti veganais. **Tam nereikia brangių kampanijų, dalyvavimo didelės organizacijos veikloje, įstatymų keitimo** ar kažko kito. Užtenka pripažinimo, jog „gyvūnų teisės“ reiškia ne ką kitą, kaip gyvūnų žudymo ir valgymo nepateisinimą.

Buvimas veganu(-e) prisideda prie gyvūnų kančios ir mirčių mažinimo, nes **riboja gyvūninių produktų paklausą**. Tuo pripažįstamas gyvūnų lygiavertiškumas ir atmetamas jų, kaip prekių, statusas.

Veganizmas taip pat reiškia **pasisakymą prieš smurtą**. Gyvūnų teisių judėjimas turi būti taikus ir nepritari prievartos naudojimui prieš žmones ir kitus gyvūnus.

Buvimas veganu(-e) yra **pati svarbiausia politinio aktyvumo forma**, kurią mes galime naudoti gyvūnų labui.

Tapęs veganu(-e) **papasakok** apie tai savo šeimai, draugams, pažįstamiems ir paragink juos padaryti tą patį.

Veganiskas judėjimas yra pirmas žingsnis norint panaikinti gyvūnų išnaudojimą. Jo pradžia – asmeninis apsisprendimas.

Bet kodėl yra blogai valgyti kitus gyvūninius produktus nei mėsa?

Nėra jokio esminio skirtumo tarp mėsos ir pieno ar kito gyvūninio produkto. Dėl pieno, kiaušinių ar kitokių tikslų išnaudojamais gyvūnais elgiamasi taip pat blogai kaip ir su „mėsinais“. Be to, **jie visi galiausiai atsiduria tose pačiose skerdyklose** ir jų mėsa suvartojama.

Stiklinėje pieno, ledų porcijoje ar kiaušinyje yra tiek pat kančios ir mirties kaip ir kepsnyje.

Manyti, jog nėra moralinio skirtumo tarp mėsos ir pieno, kiaušinių ar kitų gyvūninių produktų valgymo yra tas pats kaip manyti, jog nėra moralinio skirtumo tarp didelių ir mažų karvių valgymo.

Tol, kol 99% žmonių galvos, jog priimtina vartoti gyvūninius produktus, gyvūnų padėtis iš esmės nepasikeis.

Taigi...

Apsispręsti paliekame tau. Niekas kitas to nepadarys. Jeigu manai, kad gyvūnai turi moralinę vertę, nustok dalyvavęs jų žudyme, kad ir kaip „humaniškai“ tai būtų daroma.

Prisijunk prie abolicionistinio judėjimo. Tapk veganu(-e). Šiandien. Tai paprasta ir teisinga.

Daugiau informacijos rasite The Abolitionist Approach puslapyje:

www.AbolitionistApproach.com

© 2008 Gary L. Francione & Anna E. Charlton.

Autoriai neprisiima atsakomybės už šią informaciją platinančių asmenų ar organizacijų išsakoma nuomonę, besiskiriančią nuo čia paminėtos.

GYVŪNŲ TEISĖS

ABOLICIONISTINIS POŽIŪRIS

WWW.ABOLITIONISTAPPROACH.COM

Gyvūnai: mūsų moralinė šizofrenija

Mes sakome, jog rimtai žiūrime į gyvūnus.

Mes visi sutinkame, kad amoralu jiems sukelti beprasme kančią ar mirtį. Tačiau ką tu norime pasakyti?

Mažų mažiausiai tai turėtų reikšti, jog neteisinga gyvūną kankinti ar nužudyti dėl malonumo, noro pasilinksinti, patogumo arba todėl, kad tai tėra įprotis.

Nepaisant to, daugelis gyvūnų naudojimo atvejų negali būti pateisinami kažkuo kitu nei linksmybių, malonumo siekimas, patogumas ar įprotis.

Didžioji dalis gyvūnų yra nužudomi maistui. Jungtinių Tautų Maisto Ir Žemės Ūkio organizacijos (FAO) duomenimis, žmonės kasmet maistui nužudo 53 milijardus – t. y. 53 000 000 000 – gyvūnų (į šį skaičių neįtraukiamos žuvys ir kiti maistui naudojami vandens gyvūnai).

145 milijonai .....nužudomi kiekvieną dieną
6 milijonai.....kiekvieną valandą
100 000.....kiekvieną minutę
1 680.....kiekvieną sekundę

Šie skaičiai auga ir manoma, jog padvigubės antroje šio amžiaus pusėje.

Kaip mes galime pateisinti šias skerdynes?

Mes negalime to pateisinti sakydami, kad gyvūniniai produktai reikalingi norint likti sveikiems. Tai netiesa ir yra daugybė įrodymų, jog jie gali pakenkti žmogaus sveikatai.

Mes negalime to pateisinti sakydami, kad tai „natūralu“, nes žmonės gyvūnus valgė tūkstančius metų. Tai, kad mes kažką darome ilgą laiką, nepadaro veiksmo moraliai teisingu. Pavyzdžiui, daugybę amžių egzistavo rasizmas ir moterų diskriminacija, tačiau dabar mes pradedame šiuos dalykus pripažinti kaip moraliai neteisingus.

Mes negalime to pateisinti sakydami, kad gyvulininkystė yra ekologiška. Priešingai, vis plačiau pripažįstama, jog ši žemės ūkio šaka kenkia aplinkai.

Pagal FAO, gyvulininkystės pramonė pagamina daugiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų nei visos naftos produktus naudojančios pasaulio transporto priemonės kartu paėmus.

Gyvulininkystės reikmėms sunaudojama 30% Žemės paviršiaus, įskaitant 33% visos ariamos žemės, kurioje auginami pašarai.

Gyvulininkystė prisideda prie miškų mažėjimo, nes jie kertami siekiant atlaisvinti dirbamos žemės plotus ganykloms, ir žemės nualinimo dėl intensyvaus ganymo, trypimo ir erozijos.

Gyvulininkystė yra didžiausia grėsmė mažėjantiems pasaulio vandens ištekliams. Dideli jo kiekiai sunaudojami pašarų auginimui, o dėl intensyvaus ganymo išbalansuojami vandens pasiskirstymo ciklai. Be to, gyvulininkystė yra vienas iš pagrindinių vandens taršos šaltinių.

Gyvūnai sunaudoja daugiau baltymų nei patys pagamina. Kiekvienam kilogramui gyvūninių baltymų vidutiniškai reikia apie 6 kilogramų augalinių, gaunamų iš grūdų ar kitų pašarų.

Reikia daugiau nei 100 000 litrų vandens norint pagaminti 1 kilogramą jautienos, o užauginti tokį patį kiekį kviečių užtenka 900 litrų.

Kadangi gyvūnai sunaudoja daugiau baltymų nei patys pagamina ir jiems atiduodami žmonių maistui tinkami grūdai, gyvulininkystė taip pat prisideda ir prie žmonių bado problemos.

Vienintelis pateisinimas, kurį galime pateikti dėl 53 milijardų kasmet kankinamų ir nužudomų gyvūnų - tai patiriamas malonumas juos valgant, patogumas ar įprotis.

Kitai variant, mes neturime jokio gero pateisinimo.

Mūsų požiūris į gyvūnus yra labai painus. Daugelis gyvename arba esame gyvenę kartu su šunimi, kate, triušiu ar kitu naminiu gyvūnu. Mes juos mylime kaip šeimos narius ir liūdime jiems mirus.

Tačiau tuo pat metu smeigiame šakutes į kitus gyvūnus, niekuo nesiskiriančius nuo tų, kuriuos mylime. Tai nesuprantama.

Kaip mes elgiamės su gyvūnais

Mes gyvūnus naudojame ne tik patiems įvairiausiems tikslams, kurie negali būti įvardinami kaip „būtinai“, tačiau ir elgiamės su jais taip, jog panašus elgesys su žmonėmis būtų vertinamas kaip kankinimas.

Nors egzistuoja įstatymai, reikalaujantys su gyvūnais elgtis „humaniškai“, **daugeliu atvejų jie yra beverčiai, nes gyvūnai yra mūsų nuosavybė**; jie yra prekės, neturinčios jokios vertės, išskyrus tą, kurią suteikiame mes. Teisiškai, gyvūnai niekuo nesiskiria nuo mašinų, baldų ar bet kokios kitos mūsų nuosavybės.

Kadangi gyvūnai yra nuosavybė, mes leidžiame juos naudoti įvairiausiems tikslams, net jeigu dėl to sukeliama siaubingos kancios ar mirtis.

Kodėl nesiekus geresnių įstatymų ir gyvūnų naudojimo standartų?

Dauguma gyvūnų apsaugos organizacijų JAV ir Europoje mano, jog gyvūnų išnaudojimo problema gali būti išspręsta taisant jų gerovės įstatymus arba reikalaujant, kad pramonė sugriežtintų elgesio su gyvūnais standartus. Šios organizacijos siekia „humaniškesnių“ skerdimo būdų,

geresnių gyvūnų laikymo sąlygų, kaip kad didesnių narvų, ir pan. Kelios organizacijos mano, jog gerinant elgesį su gyvūnais, jų naudojimas vieną dieną baigsis arba bent jau smarkiai sumažės.

Bet ar tai problemos sprendimas? Ne.

Tikrovėje tokios reformos suteikia arba mažai naudos, arba lieka bevaisės. Pavyzdžiui, ne narvuose laikomos vištos gyvena tokiomis pat prastomis sąlygomis kaip ir narvuose.

Sakymas, jog gyvūnų išnaudojimas tampa vis „humaniškesnis“ skatina visuomenę dėl to nesijaudinti ir toliau vartoti gyvūninius produktus. Tai gali netgi padidinti bendrą kenčiančių, mirstančių gyvūnų skaičių.

Be to, nėra visiškai jokių įrodymų, kad gyvūnų gerovės reformos veda link gyvūnų naudojimo mažėjimo ar sustabdymo. Gyvūnų gerovės reikalavimai Vakarų šalyse egzistuoja jau daugiau nei 200 metų, **tačiau mes siaubingais būdais išnaudojame daugiau gyvūnų, nei bet kada žmonijos istorijoje.**

Ir svarbiausia tai, jog sprendami šias problemas, nepastebime pačios svarbiausios: kad ir kaip „humaniškai“ mes elgsimės su gyvūnais, ar tai pateisins jų, kaip mums skirtų išteklių, naudojimą?

Kaip tai galima išspręsti?

Būtina ne reguliuoti, bet uždrausti gyvūnų išnaudojimą. Mes pripažįstame, kad kiekvienas žmogus, nepaisant jo asmeninių savybių, turi pamatinę teisę nebūti vertinamas kaip kitų nuosavybė. Lygiai taip pat privalome pripažinti, jog šią teisę turi kiekviena jautri ir sąmoninga būtybė.